

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113202534
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8113202534.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatory Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v spore žalobcu: T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., K. P. XXX, zastúpený: JUDr. Ladislav Lukáč, advokát, so sídlom v Prešove, ul. Hlavná 19, proti žalovaným: 1/ L., zastúpený: U., 2/ T. zast. JUDr. Alojzom Naništom, advokátom so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, o náhradu za užívanie nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12C/21/2013-300 zo dňa 13.09.2016 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaní v 1. a 2. rade majú voči žalobcovi právo na náhradu trov konania, každý v rozsahu 100 % trov konania. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca sa domáhal voči žalovaným zaplataenia súm, a to voči žalovanému v 1. Rade sumy vo výške 4.490,81 eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 28.01.2013 do zaplataenia a voči žalovanému v 2. rade sumy 1.915,44 eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 28.01.2013 do zaplataenia. Dôvodom žaloby bolo to, že žalobca uzavrel s postupcami T. V. a P. V. dňa 27.12.2012 zmluvu o postúpení pohľadávok č. XX/XX, predmetom ktorej boli pohľadávky voči žalovaným, a to bezdôvodné obohatenie za záber a neoprávnené užívanie pozemku č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 398 m², nachádzajúcej sa v kat.úz. U., ktorej podielovými spoluvlastníkmi boli T. V. a P. V. v podiele 1 pre každého. Na predmetnej parcele o výmere 279 m² sa nachádza stavba pozemnej komunikácie - cesta III. triedy, zaradená rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR do siete diaľnic zo dňa 23.04.2012 ako diaľničný privádzač z diaľnice D1. Následne dňa 03.07.2012 medzi žalovaným v 1. rade a NDS, a.s. ako nadobúdateľom bola uzavretá zmluva o prevode vlastníctva k inžinierskej stavbe - pozemnej komunikácii ku dňu 12.07.2012. Na novovytvorenej parcele KN C č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 119 m² sa v žalovanom období od 29.01.2011 do 30.06.2012 nachádzal chodník a oporný múr, pritom žalovaný v 2. rade ani v inom konaní nespochybňuje vlastníctvo chodníka. Nárok odôvodnil ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Výška požadovanej náhrady za vecné bremeno bola vyčíslená znaleckým posudkom znalca N. T. N. č. X/XXXX zo dňa 06.01.2013, ktorá bola vyčíslená vo výške 11,32 eur/m², čo za obdobie od 29.01.2011 do 30.06.2012 za 519 dní predstavuje sumu 4.490,81 eur na parcelu č. XXXX/XX - zastavané plochy o výmere 279 m² a sumu 1.915,44 eur na parcelu č. XXXX/XX o výmere 119 m².

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, 3, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 66/2009 Z.z., § 128 ods. 2, § 151n ods. 1 a § 151o ods. 1, § 100 ods. 2, 3,

§ 101, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, článku 11 ods. 4 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb. a článku 20 ods. 4 Ústavy SR skonštatoval, že právo na zaplatenie finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena je majetkovým právom. Vlastník pozemku tak má možnosť domáhať sa náhrady za zriadenie vecného bremena, ktorý nárok však podlieha premlčaniu v zmysle § 100 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka tak, že platí všeobecná premlčacia doba v trvaní troch rokov, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Nárok žalobcu na náhradu za užívanie predmetných pozemkov uplatnený za obdobie od 09.01.2011 do 30.06.2012 posúdil podľa zák. č. 66/2009 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2009. Nie je sporné, že žalovaný v 1. rade je vlastníkom stavby cesty III. triedy na základe zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách s účinnosťou od 01.01.2004 podľa dohody o prechode majetku a s ním súvisiacich práv a povinností z vlastníctva štátu v správe Slovenskej správy ciest na Prešovský samosprávny kraj z 29.12.2003, čo bolo nepochybne zistené zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 15C 9/2009. Žalovaný v 2. rade v priebehu konania nepopieral vlastníctvo predmetnej stavbe chodníka v zmysle zákona č. 135/1991 Z.z. o majetku obcí. Žalovaným dňom 01.07.2009 vzniklo k predmetným pozemkom v ich prospech právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie uvedených pozemkov (§ 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z.). Postupcom vznikol v zmysle § 2 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z., okrem iného, aj nárok na to, aby mu žalovaní zámennou zmluvou poskytl náhradný pozemok, ktorý je v ich vlastníctve. Ak sa neuplatní postup podľa odseku 1, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu, ktorým je zák. č. 330/1991 Zb. (§ 2 ods. 2 zák. č. 66 /2009 Z.z.).

3. Podľa súdu prvej inštancie ust. § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z. je jedným z tých, ktoré v zmysle § 151o) Občianskeho zákonníka, konkretizuje možnosti zriadenia vecného bremena zo zákona. Vecné bremená zriaďované zákonom nemajú celkom totožný charakter s režimom zmluvných vecných bremien, pretože sa riadia špeciálnou právnou úpravou upravujúcou činnosti, k realizácii ktorých vznikli. Ak špeciálna úprava o zriadení vecného bremena zo zákona neobsahuje riešenie týkajúce sa náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva, táto situácia je riešiteľná aj využitím článku 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, z ktorého vyplýva, že obmedziť vlastnícke právo je možné len za náhradu.

4. Podľa súdu prvej inštancie finančná náhrada za zriadenie vecného bremena je majetkovým právom vyplývajúcim z vecného bremena. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakujúceho sa plnenia, čo vyplýva aj zo spôsobu jej výpočtu upraveného vo vyhl. č. 492/2004 Z.z., v zmysle ktorého sa výpočet všeobecnej hodnoty vecného bremena vykoná tak, že práva spojené s nehnuteľnosťou sa odhadnú zistením výhody, ktorú tieto práva prinášajú oprávnenému v období jedného roka a hodnota tejto výhody sa násobí pri právach časovo neobmedzených 20-timi a pri právach časovo obmedzených počtom rokov, počas ktorých má právo trvať, najviac však 20-timi. Konštatoval, že zákonné vecné bremeno vzniklo v súlade s § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. a uvedené ustanovenie zákona ohľadne vecného bremena odkazuje na § 151n až 151p Občianskeho zákonníka. Vznik tohto vecného bremena zo zákona je treba považovať za usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo VÚC, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo VÚC podľa osobitných predpisov. Ak nemá vlastník stavby, ku dňu účinnosti tohto zákona, ku pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo VÚC. Toto vecné bremeno vzniklo odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. teda dňom 01.07.2009. Tento nárok je iba jeden a má ho len ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý túto nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena, teda k účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t. j. ku dňu 01.07.2009. Žalobca by mal nárok na finančnú náhradu za vznik vecného bremena, no nakoľko však žaloba bola podaná dňa 28.01.2013 súd nemohol túto finančnú náhradu priznať, a to z dôvodu vznesenej námietky premlčania tak žalovaným v 1. rade, ako aj žalovaným v 2. rade. Právo na zriadenie vecného bremena sa nepremlčuje. Avšak v konaní nešlo o zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktoré bolo zriadené zo zákona, ale išlo o vyplatenie finančnej náhrady za toto zriadenie, čo nepochybne je odlišnou skutočnosťou.

5. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru že nárok finančnej náhrady je premlčaný, už sa nezaoberal inými námietkami vznesenými žalovanými. Súd však dodal, že aj pokiaľ by nebola vznesená námietka premlčania, prípadne by nebola dôvodná, z pripojeného obsahu kľúčovým bolo zistenie zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11C 220/2010, ako aj spisu tunajšieho súdu 15C 9/2009, že zo záznamu

z rokovania zo dňa 23.11.1982, zo záznamu výrobného výboru konaného dňa 27.01.1983 za účasti zástupcu Výrobného družstva stavba L., a to právneho predchodcu vlastníka dotknutej nehnuteľnosti v tejto právnej veci, tento subjekt súhlasil výslovne s riešením podľa projektovej dokumentácie a nasledujúcich rokovaní kolaudačného konania, pričom sa zmluvné strany dohodli na tom, že vlastník stavby pozemnej komunikácie má právo na bezodplatné užívanie pozemku, a to na dobu neurčitú. V právnej veci sp.zn. 15C 9/2009 týkajúcej sa totožnej nehnuteľnosti, vyjadril odvolací súd v rozhodnutí 9Co 78/2012-318 zo dňa 12.11.2013, že žalobca sa nemôže úspešne domáhať vydania plnenia ktorého sa dobrovoľne vzdal jeho právny predchodca v čase zriadenia stavby pozemnej komunikácie. Práva žalobcu nie sú porovnateľné s právami iných vlastníkov pozemkov, ktoré boli zastavané bez vyžiadania súhlasu či dokonca proti vôli vlastníkov pozemku. Práva vlastníka upravené v ustanovení § 123 Občianskeho zákonníka má vlastník "len v medziach zákona". Niektoré obmedzenia vlastníckeho práva vyplývajú z povahy veci a zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Vlastnícke právo je obmedzené predovšetkým právami ostatných vlastníkov. Výkon vlastníckeho práva tak nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do výkonu práv ostatných vlastníkov, ostatných osôb. Listina základných práv a slobôd výslovne zakazuje zneužitie vlastníckeho práva (článku 11 ods. 3) a umožňuje za určitých podmienok jeho vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie (článok ods. 4). Je potrebné rozlišovať medzi prípadmi zriadenia pozemnej komunikácie bez súhlasu vlastníka pozemku, či proti jeho vôli a medzi zriadením komunikácie so súhlasom vlastníka pozemku, ak dôjde k dohode, hoci neformálnej, medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby o bezodplatnom užívaní pozemku na dobu neurčitú. V takom prípade nový vlastník pozemku nemôže nadobudnúť k takémuto pozemku viacej práv, ako mal predchádzajúci vlastník. V danom prípade nedošlo k zriadeniu neoprávnenej stavby protiprávnym konaním stavebníka a preto, za tohto stavu predstavuje uplatnenie náhrady za užívanie takého pozemku zneužitie výkonu práva, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Teda už aj pred zriadením zákonného vecného bremena zákonom č. 66/2009 Z.z., boli upravené práva k užívaniu predmetnej nehnuteľnosti pozemnou komunikáciou právnym predchodcom žalobcu a právnym predchodcom žalovaných.

6. V ďalšom súd prvej inštancie uviedol, že prví rozsudok v predmetnej veci zo dňa 17.06.2014 č. k. 12C/21/2013-125 bol zrušený uznesením odvolacieho súdu č. k. 19Co/198/2014-192 zo dňa 19.11.2015, no s poukazom na rozhodnutie NS SR zo dňa 14.04.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014 osvojil si právny názor vyslovený v rozhodnutí NS SR sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktorý riešil uplatnenú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu s poukazom na § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, že ak (nezmenený) vlastník takéhoto pozemku svoje právo na náhradu za obmedzenie vlastníctva neuplatnil v stanovenej dobe, došlo k premlčaniu jeho práv a v súčasnosti sa už nemôže domáhať žiadnej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva. Z uvedeného rozhodnutia je možné jednoznačne vyvodiť, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová.

7. Súd prvej inštancie s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu I. ÚS/241/07 uviedol, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Uzavrel, že právo na nárok za náhradu vecného bremena daný bol, avšak tento je premlčaný a žalovaní vzniesli námietku premlčania.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 251, § 255 ods. 1, 2, a § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Keďže v konaní boli úspešní v plnom rozsahu žalovaní, súd im priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. V odvolaní zrekapituloval dôvody svojho nároku a skutkové okolnosti, ako aj dôvod jeho uplatnenia a tiež priebeh doterajšieho konania. Súdu prvej inštancie vytýkal, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na článok 11 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, článok 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 20 ods. 4 Ústavy SR, § 3, § 123, § 124, § 128 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Súd prvej inštancie pochybil, keď aplikoval rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo dňa 14.04.2016, keďže sa týkalo náhrady za vecné bremeno podľa zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. V zmysle § 391 ods. 2 CSP a článku 2 CSP je pritom viazaný právnym názorom súdu

vyššej inštancie vysloveným v predmetnom konaní s poukazom na názor vyslovený v uznesení sp. zn. 19Co/198/2014 zo dňa 19.11.2015. Pritom boli podané návrhy Krajského súdu v Prešove, ako aj Okresného súdu v Pezinku o vyslovenie nesúlady § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov s Ústavou SR a tiež podporne poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR - Náleze sp. zn. PL. ÚS/42/2015 z 12.10.2016 so záverom, že pri nútenom obmedzení možno uvažovať o pravidelných platbách „primeranej náhrady“ počas trvania núteného obmedzenia. Okrem iného rozhodol aj o tom, že ust. § 10 konkrétnych odsekov zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike a v nich slovo „jednorazová“ v spojení „primeraná jednorazová náhrada“ nie sú v súlade s článkom 20 ods. 4 Ústavy SR a článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto aj v predmetnom prípade má žalobca právo na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva za vymedzené časové obdobie od 29.01.2011 do 30.06.2012 (nie na jednorazovú náhradu) práve s poukazom na článok 20 ods. 4 Ústavy SR. Súd prvej inštancie nesprávne vyložil právny záver KS v Prešove v zrušujúcom uznesení sp. zn. 19Co/198/2014 z 19.11.2015, ako aj s poukazom na článok 20 ods. 4 Ústavy SR a článok 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a článok 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru. Má za to, že vlastníč pozemku môže byť obmedzený iba na základe zákona a nie zo zákona. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4 Cdo/89/2008 z 21.12.2009, podľa ktorého ak by zákon neriešil poskytnutie náhrady za vzniklé zákonné vecné bremeno, bolo by možné odvodiť poskytnutie týchto náhrad priamo z článku 20 ods. 5 Ústavy SR, resp. § 128 ods. 2 OZ. Teda ak zákon, ktorým sa zriaďuje vecné bremeno, neupravuje formu poskytnutia náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva, má povinný nárok na poskytnutie náhrady s odkazom na článok 20 ods. 4 Ústavy SR. Aj podľa Ústavného súdu ČR vysloveného v Náleze sp. zn. PL. ÚS/41/1997 z 11.03.1998 vlastníč sa môže domáhať práva na poskytnutie náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva (nie náhrady za zriadenie vecného bremena) priamo, s odvolaním sa na článok 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. Žalobca má preto za to, že v danom prípade zákon č. 66/2009 Z.z. neupravuje formu poskytnutia náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva za vzniklé vecné bremeno, preto dotknutý vlastníč pozemku sa môže domáhať opakovaných platieb primeranej náhrady vo výške nájomného počas trvania obmedzenia, keďže vlastníčovi pozemku náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva patrí v zmysle ochrany základných práv a slobôd, teda základného práva vlastníť a užívať majetok. Vecné bremeno ako také nevzniká bezodplatne, čo vyplýva aj z článku 20 ods. 4 Ústavy SR, ktorý vyžaduje pri nútenom obmedzení vlastníckeho práva poskytnutie primeranej náhrady. Vyslovil svoj nesúhlas s tvrdením súdu prvej inštancie, že finančná náhrada za vzniklé vecné bremeno je jednorazová, lebo stavba pozemnej komunikácie a chodníka na pozemku postupcov, na ktorom je vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. nepredstavuje jednorazové obmedzenie vlastníčkov pozemku, ale trvajúci stav. Vlastníč tak má právo na náhradu za každý deň obmedzenia vlastníckeho práva. Potom aj premlčacia doba plynie deň nasledujúci po každom dňom jeho obmedzenia. S poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 4 Obo/319/99 možno vyvodit', že nie je možné, aby sa právo premlčalo úplne, ak vecné bremeno trvá, premlčať sa môžu jedine jednotlivé čiastkové náhrady za konkrétne dni, kedy boli jeho vlastníčké práva obmedzené. Keďže zákon č. 66/2009 Z.z. neupravuje náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom, ani vo forme jednorazovej náhrady, ani vo forme renty, je na vlastníčovi pozemku, aby sa domáhal jednorazovej náhrady alebo pravidelnej renty. Môže sa tak domáhať aj úpravy povinnosti platiť náhradu pro futuro, a to vo forme jednorazovej náhrady alebo renty. Nebolo preto možné žalobu zamietnuť z dôvodu premlčania. Poukázal na právny názor vyslovený v rozsudku NS SR sp. zn. 4 Cdo/89/2008 z 21.12.2009, z ktorého vyplýva, že ak je zákonné vecné bremeno zriadené bez poskytnutia náhrady, má povinný nárok na poskytnutie náhrady s poukazom na článok 20 ods. 4 Ústavy SR. Poukázal aj na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS/237/2009 zo 16.12.2009, podľa ktorého, ak je vlastníčké právo k veci nadobudnuté v súlade s platnými zákonmi, nie je možné ho obmedziť alebo využívať bez právneho dôvodu, v čom spočíva ochrana vlastníča majetku. Ústavný súd už v minulosti sa vyjadril, že pri nútenom obmedzení možno uvažovať o opakovaných platbách „primeranej náhrady“ počas trvania núteného obmedzenia (pozri Nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS/237/2009 zo 16.12.2009). Preto v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. patrí do vysporiadania vzťahu primeraná náhrada vo forme opakovaných platieb primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia. Aj zo zjednocujúceho stanoviska Krajského súdu v Prešove z 10.01.2013 vyplýva, že vlastníčovi tripaceho pozemku v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. patria opakované platby primeranej náhrady počas trvania obmedzenia, ktoré sa premlčujú.

10. Odvolateľ ďalej vytýkal súdu prvej inštancie, že nereagoval na ním predloženú ustálenú judikatúru, podľa ktorej všeobecné súdu priznávajú nároky na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z., aj keď bol nárok uplatnený po uplynutí 3 rokov účinnosti zákona a poukázal na konkrétne rozsudky okresných súdov a krajských súdov. Uvedené súdy dospeli

k záveru o práve na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva za vymedzené časové obdobie s poukazom na článok 20 ods. 4 Ústavy SR. Rovnako, ak by zákonodarca mienil zákonom č. 66/2009 Z.z. zriadiť v prospech obce, resp. vyššieho územného celku právo zodpovedajúce vecnému bremenu bezodplatne, vyjadril by to *expressis verbis* priamo v zákone. Súd prvej inštancie opomenul aplikovať na predmetnú právnu vec aj závery vyslovené v rozsudkoch NS SR sp. zn. 4 Cdo/89/2008, 4 MCdo/2/2014 a NS ČR sp. zn. 28 Cdo/924/2011, ako aj Nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS/237/09 a IV. ÚS/70/2001 a tiež zjednocujúce stanovisko Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.01.2013. Vzhľadom na uvedené namietal preto tvrdenie súdu prvej inštancie, že nárok je premlčaný, že náhrada môže byť iba jednorazová a že premlčacia doba začala plynúť okamihom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. Jeho nárok je preto dôvodný s poukazom na priamu aplikáciu článku 20 ods. 4 Ústavy SR, článku 11 ods. 4 Listiny a článku 1 Dodatočného protokolu č. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Záver súdu prvej inštancie je ústavne nekonformný a v rozpore s inými rozhodnutiami súdov. Má preto nárok na požadovanie „primeranej náhrady“ za nútené obmedzenie vlastníckeho práva za žalované obdobie. Iný výklad by bol v rozpore s článkom 20 ods. 4 Ústavy SR a článkom 1 Protokolu č. 1 Dohovoru. Podľa žalobcu súd prvej inštancie interpretoval a aplikoval právne normy tak, že sú zjavne protirečivé, popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky a sú v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti. Boli popreté práva na pokojné užívanie majetku zaručené Ústavou SR, Listinou a Dohovorom, resp. si ich súd vykladá svojvoľne - ústavne nekonformným spôsobom. Mal sa vypoariadať so všetkým čo v priebehu konania vyšlo najavo a aplikovať ústavne súladné interpretované právne normy platného práva. Neakceptoval ani to, že článok 1 Dodatočného protokolu č. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd má na základe článku 7 ods. 5 Ústavy SR prednosť pre zákonom č. 66/2009 Z.z. Pritom zákon č. 66/2009 Z.z. bol schválený už za účinnosti Listiny základných práv a slobôd. Rovnako súd prvej inštancie nedal odpovede na kľúčové námietky žalobcu. Uviedol, že zásada voľného hodnotenia dôkazov neznamená, aby súd mal na výber, ktoré z prevedených dôkazov vyhodnotí a ktoré nie alebo o ktoré oprie svoje skutkové závery a ktoré opomenie. Z judikatúry EŠLP vyplýva, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (RuizTorija c. Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; HiroBalani c. Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29.05.1997; Higgins c. Francúzsko z 19.02.1998). Súd prvej inštancie nedal odpoveď na kľúčové námietky žalobcu na právne závery v rozhodnutí, ktoré špecifikoval, a to tak Najvyššieho súdu SR, Najvyššieho súdu ČR, Ústavného súdu SR, rozsudkov krajských a okresných súdov SR, ako aj zo zjednocujúceho stanoviska občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia KS v Prešove z 10.01.2013. Žiadal odvolací súd, aby so závermi vyššie uvedených rozhodnutí sa vypoariadal vo vzťahu k predmetnému konaniu. Navrhol preto napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo jeho žalobe vyhovieť v celom rozsahu. Uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania.

11. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 1. rade tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Podľa neho odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa náležitosti v súlade s § 220 ods. 2 CSP, stručne, jasne a výstižne vysvetľuje skutočnosti, ktoré považoval súd za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Poukázal aj na rozsudky NS SR sp. zn. 3 Cdo/49/2014 zo 14.04.2016 a 7 Cdo/26/2014 z 24.03.2015, ktoré sú použiteľné aj pre toto konanie. Aj podľa neho náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva má charakter jednorazovej náhrady, ktorá v danom prípade je majetkovým právom premlčujúcim sa v zmysle § 100 a nasl. OZ. Uvedené vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR I. ÚS/ 474/2013 zo dňa 07.08.2013. Keďže nárok bol premlčaný, čo bolo namietané, súd žalobu dôvodne zamietol. Tiež spochybnil výšku náhrady uplatnenú v zmysle znaleckého posudku č. X/XXXX N.. N.. Podľa žalovaného v 1. rade v tomto konaní uplatnená náhrada má charakter zneužitia výkonu práva, čo je v rozpore s § 3 ods. 1 OZ. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

12. Žalovaný v 2. rade sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

13. K vyjadreniu žalovaného v 1. rade zaujal stanovisko žalobca, v ktorom v podstate zotrval na svojich odvolacích dôvodoch a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie alebo jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Žalovaný v 1. rade vo svojom ďalšom vyjadrení zotrval na doterajšom postoji vo veci s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS/313/2010-24 zo dňa 20.01.2010 a opätovne navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Žalobca do spisu predložil ďalšie svoje vyjadrenie s poukazom na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. PL. ÚS/42/2015, v ktorom opätovne vyjadril svoj názor vo veci a v ktorom podrobne sa venoval odôvodneniu Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL.

ÚS/42/2015 so záverom, že argumentácia ani súdu prvej inštancie, ani žalovaných v predmetnej veci neobstojí. K uvedenému vyjadreniu sa žalovaní už nevyjadřili.

14. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia ústneho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 30.11.2017 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je nedôvodné.

15. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol, aplikujúc príslušné právne normy. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a jeho odôvodnenie má podklad v zistenom skutkovom stave. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne je možné zistiť vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vypořiadal aj s ustálenou rozhodovacou praxou tak odvolacieho súdu, Najvyššieho súdu SR, ako aj Ústavného súdu SR a jeho závery zodpovedajú zásadám formálnej logiky, pričom nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť ani nepreskúmateľnosť. Odvolací súd preto v celom rozsahu odkazuje na správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, stotožňuje sa s jeho odôvodnením, a preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a len na jeho doplnenie a na zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP nasledovné.

16. Predmetom konania tak, ako to vyplýva zo spisu je nárok žalobcu na zaplatenie náhrady uplatnenej voči žalovanému v 1. rade vo výške 4.490,81 eur s príslušenstvom a voči žalovanému v 2. rade vo výške 1.915,44 eur s príslušenstvom, žiadaných za obdobie od 29.01.2011 do 30.06.2012 za užívanie parcely KN C č. XXXX/XX o výmere 279 m², na ktorej sa nachádza pozemná komunikácia - cesta III. triedy, ktorá bola zaradená do siete diaľnic ako diaľničný privádzač diaľnice D1 a parcely KN C č. XXXX/XX - zastavené plochy a nádvoria o výmere 119 m², na ktorej sa nachádza chodník a oporný múr, ktorého vlastníkom je žalovaný v 2. rade. Spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností v podiele každý po 1 boli T. V. a P. V., ktorí dňa 27.12.2012 zmluvu o postúpení pohľadávok č. XX/XX postúpili svoju pohľadávku voči žalovaným, a to ako bezdôvodné obohatenie za záber a neoprávnené užívanie predmetných nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. U., resp. ako náhradu za zriadenie vecného bremena na žalobcu.

17. V zmysle ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. k predmetným nehnuteľnostiam vzniklo dňom 01.07.2009 žalovaným právo zodpovedajúce vecnému bremenu a keďže ide o majetkové právo, toto sa premlčuje v trojročnej premlčacej lehote. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná 28.01.2013 a žalovanými bola námietka premlčania vznesená, správne súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku.

18. Je nutné konštatovať, že žalovaní neužívajú predmetnú nehnuteľnosť bezdôvodne, ale na základe vecného bremena vzniknutého zo zákona č. 66/2009 Z.z. Správnosť uvedeného názoru vyplýva aj z rozhodnutia NS SR publikovaného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 8/2016, a to rozsudku NS SR zo dňa 14.04.2016 sp. zn. 3 Cdo/49/2014.

19. Podľa § 100 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka sa totiž právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. V zmysle ust. § 151n ods. 1 vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe. V zmysle § 151o ods. 1 prvá veta, vecné bremená vznikajú okrem iného aj zo zákona, a to v prípadoch, v ktorých to osobitný právny predpis výslovne ustanovuje. Ich obsah je určený kogentnou právnou normou. Ak táto konkrétna právna norma neupravuje celý rozsah práv a povinností, nastupuje všeobecná úprava občianskeho práva týkajú sa vecných bremien. Pokiaľ špeciálne predpisy

zákonných vecných bremien neupravujú náhrady súvisiace s ich výkonom, je potrebné použiť úpravu súkromnoprávnou (viď Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS/25/04).

20. Keďže zákon č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov neuvádza, že vecné bremeno, ktoré vzniklo podľa § 4 citovaného zákona vzniká za náhradu, je potrebné vychádzať aj z článku 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a z článku 20 ods. 4 Ústavy SR. Uvedené vecné bremeno vzniká in rem a vzťahuje sa na každého vlastníka vecným bremenom zaťaženého pozemku, z čoho možno vyvodiť, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová a nemá charakter opakovaného plnenia (renty). Zákon explicitne neupravuje opakujúce sa plnenia z práva na primeranú náhradu z takéhoto zákonného vecného bremena. Ak by uvedené bolo úmyslom zákonodarcu, takáto úprava prípadného opakujúceho sa plnenia by bola v zákone presne stanovená expressis verbis. Účinnosťou zákona č. 66/2009 Z.z. došlo k vzniku vecného bremena na predmetných nehnuteľnostiach. Teda primeraná náhrada by bola titulom vzniku vecného bremena, čo vylučuje možnosť domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie takéhoto pozemku. Vlastníkom pozemku takáto náhrada za nútenú obmedzenie vlastníckeho práva v zmysle ochrany základných práv a slobôd vyplývajúcich jednak z Ústavy SR, ako aj z Listiny základných práv a slobôd a Protokolu k Dohovoru a tiež aj s poukazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane vlastníctva, náhrada patrí. Táto náhrada sa však môže požadovať a byť priznaná iba v rámci zákona, nevylučujúc aplikácie inštitútu premlčania. Ani podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné súhlasiť s odvolateľom, aby ním uplatnené právo nemalo byť posudzované podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní, keďže aj odvolací súd má za to, že ide o jednorazovú náhradu. Takýto záver vyplýva zo skutočností, že ide o vecné bremeno vzniknuté zo zákona, nie z prípadného protiprávneho stavu, z ktorého by napríklad vyplýval nárok na bezdôvodné obohatenie. Keďže v predmetnom konaní je žiadaná náhrada za konkrétne obdobie, a to od 29.01.2011 do 30.06.2013, pričom nárok v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. vznikol od 01.07.2009, premlčacia trojročná lehota uplynula dňom 01.07.2012. Žaloba v predmetnej veci však bola podaná až 28.01.2013, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok NS SR zo 14.04.2016, sp. zn. 3 Cdo/49/2014.

21. Ak odvolateľ dáva do pozornosti aj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS/42/2015 zo dňa 12.10.2016, odvolací súd k tomu uvádza, že toto rozhodnutie nie je aplikovateľné na danú vec. Ústavný súd SR totiž rozhodoval o súlade niektorých ustanoveniach zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení zmien a doplnkov s Ústavou SR, a to článkom 20, teda jeho predmetom rokovania nebol zákon č. 66/2009 Z.z., ktorý je nutné aplikovať v predmetnej právnej veci. Z rozhodnutia Ústavného súdu SR navyše nevyplýva, aby bolo vylúčené, že odplata za vzniknuté vecné bremeno by mala byť len jednorazová v predmetnej právnej veci.

22. Rovnako nie je možné súhlasiť s tvrdením odvolateľa, ani s poukazom na ním upriamenú pozornosť na zjednocujúce stanovisko Krajského súdu v Prešove z 10.01.2013. Závery uvedeného stanoviska nemôžu ovplyvniť rozhodnutie súdu prvej inštancie. Pojednávajú totiž o možnosti bezdôvodného obohatenia v prípade užívania pozemku bez právneho dôvodu na účely komunikácie. V prejednávanej veci však nejde o užívanie nehnuteľností bez právneho dôvodu, ale o užívanie nehnuteľností na základe zákonného vecného bremena. V zmysle citovaného zákona č. 66/2009 Z.z. vlastníkom pozemku, na ktorom bolo zriadené zákonné vecné bremeno patrí primeraná náhrada do času, kým sa vlastníkom neposkytne náhradný pozemok alebo kým sa neskončí konanie o pozemkových úpravách. Z uvedeného stanoviska kolégia Krajského súdu v Prešove nie je možné vyvodiť to, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo v jeho rozpore.

23. K ďalšej odvolacej námietke týkajúcej sa skoršieho právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v zrušujúcom rozhodnutí č. k. 19Co/198/2014-192 zo dňa 19.11.2015 odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR z 03.09.2013, sp. zn. III. ÚS/46/2013, podľa ktorého pre odvolací súd nevyplýva z ust. § 226 OSP a od 01.07.2016 § 391 CSP jeho viazanosť s vlastným právnym názorom. Odvolací súd svoj skorší záväzný právny názor môže (napr. aj pod vplyvom názoru Ústavného súdu SR) zmeniť. Potvrzuje to aj súdna judikatúra, podľa ktorej odvolací súd nepostupuje v rozpore s procesnými predpismi, ak svoj predchádzajúci vo veci vyslovený právny názor zmení a potvrdí také rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý tento jeho skorší právny názor nerešpektoval. Totiž opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť okrem iného aj judikatúra Najvyššieho súdu SR alebo Ústavného

súdu SR. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne poukázal na rozhodnutie NS SR zo 14.04.2016 sp. zn. 3 Cdo/49/2014.

24. Odvolací súd tiež konštatuje, že zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr., že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia alebo, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplynuli, alebo oponuje rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), potom nie je ani možné polemizovať s jeho skutkovými závermi, napr. namietat', že súd mal uverit' inému svedkovi, či niektorý dôkaz nie je pre skutkové zistenie dôležitý, že z vykonaných dôkazov vyplýva iné skutkové zistenie a pod. Teda ani v tomto smere odvolacia námietka odvolateľa nie je dôvodná. Nebolo ani súdom druhej inštancie zistené, aby takouto vadou konania bolo konanie súdu prvej inštancie zaťažené.

25. K v odvolaní namietanému nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že obsah požiadavky na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia je v právnom poriadku vyjadrené v ust. § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádza a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, pričom súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Teda odôvodnenie rozsudku má obsahovať myšlienkový postup, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia, a to tak, aby bolo rozhodnutie preskúmateľné. Túto požiadavku však nemožno chápať spôsobom, že zahŕňa právo účastníka byť pred súdom úspešným. Rovnako nie je porušením práva na súdnu ochranu ani právo na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu a jeho návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie v súlade s objektívnym právom. Uplatnenie uvedených práv neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecný súd preberal alebo sa riadil výkladom právnych predpisov, ktorý predkladá strana sporu. Všeobecný súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi, teraz stranami sporu, ale na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo/383/2012 zo dňa 26.11.2014, rozhodnutia ÚS SR sp. zn. I. ÚS/50/04, IV. ÚS/252/04, IV. ÚS/115/03, II. ÚS/76/07, I. ÚS/241/07).

26. Odvolací súd na podporu svojho názoru poukazuje na obdobnú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, a to najmä na rozhodnutia č. k. 23Co/12/2015-214 zo dňa 27.04.2017, ako aj č. k. 8Co/165/2014-670 zo dňa 19.04.2017.

27. V žiadnom prípade ani z rozhodnutia súdu prvej inštancie, ani z názoru odvolacieho súdu nevyplýva, aby súdy popierali práva vlastníka vyplývajúce z článku 20 Ústavy SR, resp. Listiny základných práv a slobôd a jeho článku 11.

28. Je nutné ešte skonštatovať, že v predmetnom konaní ani súd prvej inštancie ani odvolací súd nie je viazaný názormi vyslovenými v iných konaniach a inými súdmi. Z rôznych rozhodnutí súdov vyplýva, že názor na predmetnú problematiku nie je jednotný.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné, a preto napadnutý rozsudok postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil, a to spolu s výrokom o trovách konania.

30. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalovaným v 1. a 2. rade bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to proti žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.